

Datum: 08.06.2007

Autor: TEREZA STRNADOVÁ

Zdroj: Mladá fronta DNES

Strana: 07

Práce? Romové ji nepotřebují

Brno - Rozvětvené romské rodiny v Brně mají dokonalý systém přelévání peněz v rodinném rozpočtu. Utrácejí měsíčně dvakrát tolik, než vydělají. Žijí ze dne na den, přesto žijí spokojeně. Jejich „penězovod“ totiž funguje. Prokázala to hloubková studie, kterou mezi Romy v České republice včetně Brna a Hodonína provedla společnost Socioklub.

Dokonalý systém má jednu vadu: Romové nepracují, nemají totiž důvod. „Jejich heslem je: Každý měsíc, který jsme přežili, je dobrý. Strategie přežití je typická pro lidi, kteří žijí v kultuře chudoby. Jedinou jistotou je pro ně rodina. Je to bezpečný, uzavřený kruh. A ven z kruhu se jim nechce,“ říká ředitel Socioklubu Petr Víšek. Studie, kterou Socioklub vypracoval mezi romskými rodinami v České republice, upozorňuje mimo jiné na to, že Romové v Brně jsou vyloučení na okraj společnosti. Jsou tak nuceni utvořit si svůj svět, čímž se vzdalují ještě víc.

Část průzkumu probíhala v Brně a Hodoníně a odhalila vnitřní mechanismy rodinného soužití a společného hospodaření několika generací v romských rodinách. Tyto mechanismy Romy nenutí pracovat.

„Romové žijí ze dne na den. Peníze jim dojdou většinou v polovině měsíce, protože utrácejí dvakrát tolik, než vydělají. Půjčí si od někoho z rodiny, kdo dostává dřív sociální dávky. Pak to vrátí. Mezitím se objeví nějaká práce načerno. A peníze se točí dokola. Stačí jim to. Rodina je pro ně jistota, nemají potřebu jít pracovat. A to je špatně,“ shrnul výsledky studie ředitel Socioklubu Petr Víšek.

Brno

Rodiny přitom počítají s finanční pomocí ve formě přídavků a sociálních dávek od státu a ty jim s dalšími menšími příjedy „bokem“ stačí. Časem se také stávají nevolníky splátkových společností a nebankovních ústavů, které jim poskytují nevýhodné smlouvy zabezpečené vysokým penále a pokutami v případě neplacení. Neekonomické je i hospodaření v početných romských rodinách. „Utrácejí za drahé boty a oblečení. Dětem kupují hotové bagety do školy, které by stály polovinu, kdyby je udělali doma,“ popisuje Víšek.

Romové přitom utrácejí prakticky pouze za tři základní věci – jídlo, drogerii a oblečení. „Například jídlo jedí jen čerstvě uvažené. Zbytek vyhazují. Jsou totiž přesvědčeni, že v noci chodí do lednice zlí duchové a jídlo je pak jedovaté,“ tlumočí Víšek některé ze závěrů výzkumu. Naopak za kulturu nebo zdravotní péči utratí minimum nebo vůbec nic.

Každá rodina podle sociologů funguje jako malá samostatná banka. Jediným, ale pomalým řešením celého problému je tak osamostatnění. To však neznamená, že by jednotlivci měli jít vydělávat. „Zaměstnat jednoho nestačí, o výtěžek se stejně musí rozdělit s rodinou. V Brně jsou mezi rodinnými příslušníky velmi silné vazby,“ vysvětlila Svatava Vaculová, koordinátorka projektu Mikrobus, který má za úkol pomoci se začleněním do trhu práce sociálně vyloučeným lidem.

Regionální mutace | Mladá fronta DNES - jižní Čechy